

**Oświadczenie złożone
przez senatora Stanisława Gawłowskiego
na 4. posiedzeniu Senatu
w dniu 22 grudnia 2023 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Adama Bodnara

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z pojawiającymi się w ostatnich miesiącach publikacjami prasowymi dotyczącymi aktualnych losów Szczecińskiej Fabryki Wódek „Starka”, której grozi całkowita upadłość, zwracam się do pana ministra z prośbą o przeanalizowanie sytuacji, w jakiej znalazła się spółka, a także ewentualne rozważenie przeprowadzenia kontroli czynności wykonywanych w ramach nadzoru nad spółką przez jej syndyka.

Szczecińska Fabryka Wódek „Starka”, istniejąca od 1863 r., najbardziej znana jest z produkcji „starki”, czyli żytniej wódki premium. Od kilkunastu lat przeżywa jednak problemy organizacyjne zapoczątkowane upadłością państwowego właściciela „Starki” w 2010 r. 2 lata później fabryka zakupiona została przez zagranicznego inwestora, który zrestrukturyzował spółkę i przygotował ją do dalszej sprzedaży. Udało się znaleźć chętnych na zakup przedsiębiorstwa, jednakże okazało się, że pomimo zawartych umów nie zamierzali oni opłacić transakcji. Sprawa była wielokrotnie opisywana w mediach.

Jak wynika z najnowszej publikacji poświęconej sytuacji spółki, w listopadzie 2023 r. aktualny syndyk spółki Maciej Kasprzyk złożył w szczecińskim sądzie komplet dokumentów dotyczący spisu i wyceny majątku wraz z wnioskiem o zgodę na rozpoczęcie jego likwidacji. Zgodnie z zawartą w dokumentacji wyceną wartość majątku spółki została oszacowana przez syndyka na 106,3 miliona zł. Z wyceną tą nie zgadzają się aktualni właściciele spółki, którzy wskazują, że jest ona zaniżona poprzez m.in. nieprawidłowe ocenienie wartości zapasów surowca posiadanego przez spółkę czy też przyjęcie do wyceny zbyt dużego ubytku surowca na przestrzeni ostatnich lat. Zdaniem przedstawicieli właścicieli spółki nie jest możliwe, aby w ciągu kilkunastu lat wyparowało ok. 40% „surówki”. Tymczasem taka wartość przyjęta przez syndyka może powodować zmniejszenie wyceny majątku spółki o kwotę rzędu kilkudziesięciu lub nawet kilkuset milionów złotych. Jednocześnie z działaniami prowadzonymi przez syndyka także kanadyjscy właściciele spółki w dalszym ciągu podejmują działania zmierzające do zatwierdzenia układu i powstrzymania upadłości. Spółka wskazuje m.in., że pogorszenie jej stanu finansowego będące głównym argumentem syndyka w ramach jego działań w procedurze upadłościowej wynika przede wszystkim z długotrwałości postępowań dotyczących spółki, które uniemożliwiają jej normalne działanie, restrukturyzację i wznowienie działalności biznesowej. Przykładem może być chociażby fakt, że postanowienie o ogłoszeniu upadłości zostało doręczone spółce dopiero po 2 miesiącach od jego wydania, a rozpoznanie wniosku o wstrzymanie likwidacji masy upadłości trwało 2,5 miesiąca. Brak środków chociażby na dalsze prowadzenie postępowania upadłościowego jest też wskazywany przez syndyka jako jeden z powodów konieczności sprzedaży majątku spółki „z wolnej ręki”. Taka forma wyprzedaży majątku wymaga zgody rady wierzycieli podmiotu w upadłości. W przypadku „Starki” wniosek o powołanie rady wierzycieli jednak czeka w dalszym ciągu na rozpoznanie przez sąd.

Szanowny Panie Ministrze, Szczecińska Fabryka Wódek „Starka” to ważny element historii gospodarczej regionu, a także dziedzictwo, które należy pielęgnować. Przedmiotowa sprawa jest też ważna z punktu widzenia wizerunku Polski jako miejsca przyjaznego dla zagranicznych inwestorów.

Dlatego zwracam się do pana ministra z prośbą, o której wspomniałem na wstępie. Jednocześnie mając na względzie fakt, że sytuacja SFW „Starka” była, jak udało mi się dowiedzieć w trakcie zapoznawania się tą sprawą, przedmiotem zapytania poselskiego nr 6828 w sprawie potrzeby kontroli opieszalej działalności sądów i prokuratury w zakresie postępowań dotyczących Szczecińskiej Fabryki Wódek „Starka” złożonego do ministra sprawiedliwości w dniu 8 września 2023 r., na które poprzednie kierownictwo Ministerstwa Sprawiedliwości nie raczyło odpowiedzieć w przewidzianym przepisami terminie, proszę pana ministra o odniesienie się, w miarę możliwości, do pytań zawartych także w tamtym zapytaniu.

Proszę również o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami syndyk może dokonać sprzedaży ruchomości spółki przed uprawomocnieniem się postanowienia o jej upadłości?

2. Czy zgodnie z aktualnymi przepisami syndyk nie powinien wstrzymać się z podejmowaniem działań zmierzających do sprzedaży ruchomości należących do spółki do momentu rozpatrzenia przez sąd zażalenia na postanowienie o jej upadłości?

3. Jeśli aktualne przepisy dają syndykowi wspomniane możliwości, to czy zasadne nie byłoby przeprowadzenie zmian w prawie w tym zakresie w celu zwiększenia poziomu ochrony własności w sytuacji, w której decyzje podjęte przez sąd nie mają jeszcze przymiotu ostateczności?

4. Czy Ministerstwo Sprawiedliwości zamierza przeanalizować wspomnianą sprawę i podjąć działania kontrolne względem syndyka wymienionej spółki?

Z wyrazami szacunku
Stanisław Gawłowski